

عنوان مقاله:

بازنمایی روشنفکر در سینمای ایران (تحلیل روایت چهار فیلم در دهه های چهل تا هفتاد)

محل انتشار:

مجله جامعه شناسی هنر و ادبیات، دوره 8، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

ساره امیری - دانشجو

احسان آقابابایی - دانشگاه

مجید فدایی - دانشگاه

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر درصدد است تا نحوه بازنمایی روشنفکر را در سینمای دهه های ۱۳۴۰-۱۳۷۰ توصیف کند و به تفسیر مناسبات اجتماعی این بازنمود بپردازد. از این رو، با مبنا قرار دادن نظریه "روشنفکران" گرامشی و نظریه "بازنمایی"، چهار فیلم با اتخاذ روش "تحلیل روایت"، بررسی شده است تا رابطه هریک از روشنفکران بازنمایی شده با بافت اجتماعی خویش مشخص گردد. درنهایت این نتایج حاصل شد که روشنفکران نه به صورت مستقل، بلکه در پیوند با طبقات اجتماعی ویژه ای عمل می کنند و نگاه ایدئولوژیک به آنان در هر فیلم نیز به ایدئولوژی های خاص هر دوره گره خورده است. همچنین از مقایسه روند این بازنمایی آشکار شد که در دهه منتهی به انقلاب و دهه اول پس از انقلاب، روشنفکر در رابطه با "امر سیاسی" مطرح شده است اما با سپری شدن دهه اول انقلاب و پایان یافتن جنگ، روشنفکر دهه هفتاد در جست وجوی نقش تازه ای برآمده است و، در رابطه با "امر اجتماعی" مطرح شده است.

کلمات کلیدی:

روشنفکر، بازنمایی، تحلیل روایت، جامعه شناسی فیلم، آنتونیو گرامشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1611695>

